

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521204933
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7521204933.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci navrhovateľa K.. M. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX F. XXX, zastúpený advokátkou JUDr. Viktóriou Hajduovou, so sídlom v Trebišove, Advokátska kancelária M. R. Štefánika 3197/32, 075 01 Trebišov, proti odporkyni K.W.. N. J., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX F. XXX, právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom so sídlom v Prešove, Slovenská 69, 080 01 Prešov, za účasti maloletej V. J., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenej v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V., v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej V. na čas po rozvode, o odvolaní otca voči rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/110/2021 - 242 zo dňa 28. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. tak, že otca zaväzuje prispievať na výživu mal. V. sumou 500 eur mesačne, z toho sumou 300 eur na bežné výživné k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a sumu 200 eur na tvorbu úspor pre maloletú, ktoré bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletej zriadený matkou, ktorý je matka povinná zriadiť a oznámiť jeho názov a číslo účtu otcovi do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu sa navrhovateľ podaným návrhom zo dňa 25.8.2021 domáhal rozvodu manželstva a zverenia maloletej V. do osobnej starostlivosti matky a uložením povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej V. sumou 200 eur mesačne a upraviť styk s maloletou počas bežného roka, ako aj počas Vianoc, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin. Zároveň navrhol, aby súd zaviazal matku maloletej dcéry na styk ju riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi a umožniť mu nerušený výkon jeho práva styku s maloletou, riadne a včas. Zároveň navrhol nepriznať účastníkom konania nárok na náhradu trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Súd prvej inštancie Okresný súd Košice - okolie rozsudkom č. k. 9P/110/2021 - 242 zo dňa 28. júna 2022 rozhodol tak, že cit.:

„I. Manželstvo účastníkov konania M. T. C.. T., nar. XX.X.XXXX a N. J. C.. J., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa XX.X.XXXX zapísané v knihe manželstiev matričného úradu V. - A. vo zväzku XX, ročník XXXX, na str. XXX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Maloletú V. J., nar. X.X.XXXX na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

IV. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej V. sumou 500 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. Upravuje styk otca s maloletou V. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry kalendárny týždeň v piatok v čase od 13:00 hod do 16:00 hod., vždy za asistencie odborného pracovníka organizácie L. Ú. E. H. I..A., so sídlom Š. XX, F., v priestoroch pobočky V. XX, V. bez prítomnosti matky počas adaptačného obdobia prvých troch mesiacov od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

Matka je povinná maloletú na asistovaný styk s otcom riadne pripraviť a pred začiatkom realizácie styku zabezpečiť prítomnosť maloletej v priestoroch L. Ú. E. H. I..A., V. XX, V., kde je po ukončení intervalu stretnutia povinná maloleté dieťa vyzdvihnúť.

VI. Ďalej upravuje styk otca s maloletou V. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepáry kalendárny týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. počas adaptačného obdobia šiestich mesiacov od ukončenia obdobia asistovaného styku upraveného vo výroku V. tohto rozsudku.

VII. Po uplynutí adaptačného obdobia podľa VI. výroku tohto rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepáry kalendárny týždeň v čase od soboty 10:00 hod do nedele do 15:00 hod.

VIII. Ďalej je otec oprávnený sa s maloletou stretávať

- v čase Vianoc každý nepáry rok od 23.12 od 17:00 hod. do 25.12 do 17:00 hod.,

- v čase Veľkonočných sviatkov každý páry rok od Veľkonočného piatka od 17:00 hod do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod.,

- v čase letných prázdnin vyhláseným Ministerstvom školstva SR pred daný rok od 1.7. od 10:00 hod do 14.7 do 19:00 hod a od 1.8 od 10:00 hod do 14.8 do 19:00 hod počnúc letnými prázdninami roku 2023.

IX. Matka maloletú na styk s otcom riadne a včas pripraví a odovzdá mu ju v mieste svojho bydliska. Otec je oprávnený a povinný maloleté dieťa v čase určenom na styk v uvedenom mieste prevziať a po ukončení časového intervalu styku matke v mieste jej bydliska vrátiť.

X. Ukladá obom rodičom výchovné opatrenie vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych služieb a rodiny V. po dobu troch mesiacov.

XI. V prevyšujúcej miere návrh navrhovateľa a odporkyne zamieta.

XII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na príslušné ustanovenia Zákona o rodine, konkrétne § 22, § 23 ods. 1 až ods. 3, § 24 ods. 1, ods. 4, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 75 ods. 1, § 25 ods. 2, § 37 ods. 2 písm. d), ako aj § 52 Civilného mimosporového poriadku.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania rozviedol manželstvo účastníkov konania a maloletú V. J., nar. X.X.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a zároveň zaviazal otca prispievať na výživu maloletej V. sumou 500 eur mesačne a upravil styk s maloletou tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou každý týždeň v piatok v čase od 13.00 hod. do 16.00 hod. za asistencie odborného pracovníka organizácie L. H. Ú. E. H., I.. A.. so sídlom pobočky V. XX, V., bez prítomnosti matky, počas adaptačného obdobia prvých troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalším výrokom VI. upravil stretávanie otca s maloletou každý nepáry kalendárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. počas adaptačného obdobia šiestich mesiacov od ukončenia obdobia asistovaného styku upraveného vo výroku V. tohto rozsudku a po uplynutí adaptačného obdobia podľa výroku VI. rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepáry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. Ďalej súd prvej inštancie upravil oprávnenie stretávania sa otca

s maloletou počas Vianoc, veľkonočných sviatkov, ako aj letných prázdnin. Čo sa týka prípravy styku maloletej s otcom, zaviazal matku riadne a včas pripraviť a odovzdať ju v mieste svojho bydliska, pričom otec je oprávnený a povinný maloleté dieťa v čase určenom na styk v uvedenom mieste prevziať a po jeho ukončení časového intervalu odovzdať matke v mieste jej bydliska. Obidvom rodičom uložil zároveň výchovné opatrenie vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. po dobu troch mesiacov. V prevyšujúcej časti návrhy oboch rodičov zamietol. Zároveň rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP o trovách konania.

5. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal z rozsiahleho dokazovania listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov konania, ako aj výsluchom maloletej V. za prítomnosti kolízneho opatrovníka, ako aj za prítomnosti psychologičky a za prítomnosti sudkyne.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrenie k odvolaniu

6. Proti rozsudku, a to proti výroku IV. ohľadom výživného na maloletú V. podal odvolanie otec, pričom argumentoval tým, že v súčasnej dobe, teda v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie pracoval ako robotník vo Š.K., pričom jeho čistý mesačný zárobok činil 3 850 eur a poukázal na všetky výdavky, ktoré v súvislosti s výkonom práce, ako aj s pobytom vo Š. a cestovaním za maloletou má mesačne. Vzhľadom na výdavky je ochotný platiť 400 eur výživné na maloletú V..

Čo sa týka samotnej realizácie styku s maloletou, argumentoval tým, že aj keď má určený súdom asistovaný styk s maloletou, tento sa nekoná z dôvodu, že matka maloletej neustále bráni v realizácii uvedeného styku.

Komunikácia medzi rodičmi je veľmi zložitá, pričom otec dôvodí tým, že matka mu neustále obmedzuje styk s maloletou. Matka argumentuje tým, že maloletá V. je zdravotne na tom veľmi zle. Po stretnutiach s otcom má problémy zdravotného charakteru, má záchvaty, ktoré sú takého charakteru, že dieťa si tlačí rúčky na hrud', nechce rozprávať s nikým a matka argumentuje tým, že uvedené správanie a teda samotné záchvaty sú dôsledkom toho, že sa stretla s otcom.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny a zákonný potvrdiť, pričom poukázal na správy a zápisy zo stretnutí maloletej V. J.j s otcom za asistencie spoločnosti L. Ú.L. E. H., I..A., sídliacej na V. XX U. V.. Psychológ Y.. E. R. argumentovala viacerými zápsmi o stretnutiach maloletej s otcom, pričom uvedené stretnutia sa realizovali za prítomnosti pracovníka spoločnosti buď konkrétne jej alebo H.. T.. Y. J.L., T..

Kolízny opatrovník s poukazom na uvedené stretnutia maloletej s otcom a vzhľadom na správanie sa matky maloletej V. navrhol rozsudok ako vecne správny a zákonný potvrdiť.

8. Matka vo svojich vyjadreniach k odvolaniu uvádza, že otec nepreukázal jednak svoj čistý mesačný príjem, pričom poukazuje na majetkové priznanie, podľa ktorého má otec čistý mesačný príjem 4 880 eur, pričom vychádzala zo sumy 58 566 eur a matka dôvodí tým, že pokiaľ má také vysoké životné náklady, aj maloletá V. sa má podieľať na jeho životnej úrovni, a preto si myslí, že výživné vo výške 500 eur je adekvátne výdavkom, ktoré matka preukázala a ktorými argumentuje v súvislosti so starostlivosťou o maloletú V.. Táto má zdravotné problémy, pričom matka navštevuje psychológa, neurológa, ako aj zabezpečuje dcéru cvičenia jogy, ako aj príjem vitamínov. Otec podľa nej nepreukázal svoje príjmy, ako aj výdavky v takom rozsahu, v akom poukazuje v odvolaní, a preto navrhla rozsudok ako vecne správny, čo sa týka napadnutého výroku IV., potvrdiť.

K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý dôvodil tým, že zo základu dane 58 566 eur zaplatil daň 12 362 eur, teda čistý mesačný príjem bol 3 850 eur.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas oprávnenou osobou, ako účastníkom konania, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako bol vyvesený na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu vo výroku o výživnom je potrebné zmeniť s poukazom na preukázané skutočnosti a

dôvody uvedené otcom v odvolaní. V dôsledku toho rozsudok súdu vo výroku IV. o výživnom odvolací súd zmenil tak, že 300 eur ako časť výživného otca zaviazal uhradiť mesačne k rukám matky a zvyšnú sumu 200 eur určil uhradiť ako tvoriace úspory, ktoré je povinný otec mesačne hradiť na príslušný účet, ktorý matka maloletej V. vytvorí pre túto potrebu. S poukazom na to, že boli splnené podmienky v ustanovení § 388 CSP, rozsudok vo výroku o zaviazaní na platenie na úhradu výživného zo strany otca vo či matke bol zmenený v rozsahu, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

10. Odvolací súd v ostatných častiach sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CMP, preto na uvedené dôvody samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje v celom rozsahu ako na vecne správne a zákonné.

11. Odvolací súd čo sa týka výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním, poukazuje na citáciu ustanovenia § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadal aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Matka zabezpečuje o maloletú V. osobnú starostlivosť, čo je nutné považovať za formu plnenia výživného. V súlade s ustanovením § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak, deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam u každého rodiča zvlášť, pričom je potrebné zo strany súdu prihliadať predovšetkým na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady, ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletého dieťaťa. Pritom je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie, maloletá V. je v celodennej starostlivosti matky.

13. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec maloletej V. pracoval v čase vydania rozhodnutia o určení výživného vo Švajčiarsku ako robotník s čistým mesačným príjmom 3 850 eur, čo bolo preukázané dokazovaním súdom prvej inštancie, preto odvolací súd v tejto súvislosti sa stotožnil s vykonaným dokazovaním súdu prvej inštancie. K uvedenému argumentuje odvolací súd tým, že rozhodovanie o výživnom a najmä skúmanie pomerov povinného rodiča nie je vždy mechanické. Súd sa môže odchyliť od povinným rodičom preukazovaných skutočností a prípadne ich nezohľadniť, ak sú na to relevantné dôvody. Vyživovacia povinnosť by sa mala určovať tak, aby životná úroveň dieťaťa zostala zásadne zachovaná. Na dosiahnutie životnej úrovne svojich rodičov má právo podieľať sa aj ich dieťa, poukazuje pri tom odvolací súd na ustanovenie § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine, a to v pozitívnom aj negatívnom zmysle. Rozdielnosť životnej úrovne rodičov sa musí premietnuť aj do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu má svoju kvantitatívnu aj kvalitatívnu stránku. Kvantitatívna je u oboch rodičov v zásade rovnaká, pričom rozdiely v kvalite sú však determinované schopnosťami a možnosťami každého rodiča. Preto rozsah vyživovacej povinnosti každého rodiča závisí od jeho schopností a možností, ktoré sa posudzujú individuálne, bez ohľadu na kvalitatívnu stránku tejto povinnosti.

14. Mechanické porovnávanie životnej úrovne však nie je správne. Rovnaká životná úroveň nespočíva v matematicky rovnakom finančnom zabezpečení dieťaťa a rodiča, teda, že rodič dieťaťa musí mať k dispozícii rovnakú sumu finančných prostriedkov, pretože v zásade sú potreby dospelého človeka v produktívnom veku nákladnejšie, ako potreby dieťaťa a najmä tiež odlišné. Preto musí súd uvažovať aj o finančných prostriedkoch, ktoré bude rodič potrebovať na priame financovanie potrieb maloletého a ponechať ich v dispozícii tohto rodiča.

Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Rodič je povinný využívať svoje možnosti a schopnosti na dôsledné zabezpečenie výživy svojho dieťaťa.

Určenie výšky výživného (či už bežného alebo na tvorbu úspor) je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú súdy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy. Základné pravidlá pri určovaní výšky výživného stanovuje súd (uznesenie NS SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017).

15. Odvolací súd argumentuje ďalej tým, že okrem bežného výživného, t. j. výživného, ktoré je potrebné na pokrytie bežných potrieb dieťaťa, môže súd určiť aj výživné na tvorbu úspor, pokiaľ to odôvodňujú majetkové pomery povinného rodiča. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu v súlade s ustanovením § 63 ods. 3 Zákona o rodine.

Ústavný súd Českej republiky vyslovil v tejto súvislosti názor, že nie je povinnosťou rodičov v priebehu obdobia, keď povinný musí vyživovať svoje dieťa, snažiť sa ho v maximálnej možnej miere finančne zaistiť aj pre ďalšiu časť života, a to ani v prípade, že to umožňuje ich majetková situácia. Výška tvorby úspor by mala byť zásadne taká, aby umožnila dieťaťu v prvom rade štúdium a následne možno aj zabezpečenie určitého typu štartovacieho bývania, prípadne ďalších racionálnych výdobytkov. Rodičia však podľa svojej úvahy môžu zvoliť aj komfortnejší prístup k zabezpečeniu svojho potomka. Vytvorenie finančných rezerv, či úspor, by malo byť zásadne také, aby dieťa neprišlo o prirodzenú životnú motiváciu, ktorá núti človeka bojovať za svoj vlastný úspech a miesto v živote, aby nebolo odsúdené na život odtrhnutý od reality. Pokiaľ rodič zaviazaný vyživovacou povinnosťou sám dobrovoľne dbá o budúce materiálne zabezpečenie dieťaťa nejakou formou investovania, teda napríklad sporenia v prospech dieťaťa, je potrebné ním zvolenú formu investovania akceptovať, pokiaľ sa z hľadiska pomery rodiča nejaví nedostatočná.

Ako vyplýva z rozsahu dokazovania, nebolo preukázané, že by povinný otec vytvoril sporiaci účet pre maloletú V., preto odvolací súd zmenil v časti IV. výroku rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/110/2021 - 426 z 28. júna 2022 tak, že časť určeného výživného vo výške 300 eur zaviazal otca prispievať k rukám matky a časť vo výške 200 eur na tvorbu úspor tak, ako to klasifikoval v svojom rozhodnutí vyššie.

Odvolací súd má za to, že takouto formou bude zabezpečená nielen dennodenná starostlivosť matky o maloletú V., ale aj zo strany povinného otca bude zabezpečená nielen finančná čiastka na výživu, ale i na jej budúcnosť. Otec na maloletú V., ktorá je v osobnej starostlivosti matky sa takto bude aj úhradou výživného podieľať na tvorbe úspor maloletého dieťaťa do budúcnosti.

16. Odvolací súd takto v súlade so záverom súdu prvej inštancie má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletej V. zabezpečiť si dostatočný príjem na finančné zabezpečenie výživy maloletej V., pričom vyživovacia povinnosť voči nej je prvoradou povinnosťou rodiča a táto, ako už odvolací súd konštatoval, má prednosť pred ostatnými výdavkami.

Zároveň odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ otec deklaruje, že jeho príjem je vo výške 3 850 eur avšak v budúcnosti chce pracovať na území Slovenskej republiky, ide o zmenu podmienok, na ktoré poukázal v doplnení odvolania zo dňa 1.8.2023. Na tieto skutočnosti však odvolací súd nemôže prihliadať, pretože ide o dôvody odvolania uvedené po lehote. Odvolací súd nemôže na ne prihliadať s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 3 CSP. Pokiaľ k takejto zmene zo strany povinného otca dôjde, má otec právo kedykoľvek požiadať súd prvej inštancie o zmenu vyživovacej povinnosti voči maloletej V..

17. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné zo strany odvolacieho súdu takisto poukázať na to, že neexistujú žiadne záväzné kritériá na jeho určenie a vždy súd vychádza z individuálneho posúdenia. Napriek tomu judikatúra súdov v súčasnosti zastáva názor, že výška výživného by sa mala pohybovať v rozsahu od 20 do 30 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Hoci na území Slovenskej republiky neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné z hľadiska podobnosti právneho prostredia vziať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti Českej republiky z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení

výše výživného za účelom sjednocení rozhodovaciej praxe súdov v otázkach výživného na nezaopatrené deti“, podľa ktorého výška výživného na dieťa vo veku od 0 do 5 rokov by mala predstavovať 11 až 15 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Vychádzajúc z čistého príjmu otca, ktorý dosahoval v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to 3 850 eur predstavuje výška výživného na maloletú V. 11 % z tohto príjmu. Odvolací súd preto posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií dospel k záveru, že určené výživné vo výške 500 eur stanovené súdom prvej inštancie bol stanovený správne, avšak s poukazom na príjem matky, ako aj na preukázané výdaje maloletého dieťaťa, odvolací súd upravil uvedenú výšku a zmenil pôvodné rozhodnutie napadnuté odvolaním otca v tom zmysle, že určil časť výživného v sume 300 eur, ktoré je povinný otec platiť k rukám matky a časť vo výške 200 eur je povinný uhradiť na účet zriadený matkou pre maloletú V. na tvorbu úspor.

18. Žiadne iné odvolacie námietky tak zo strany otca ani matky neboli vznesené, preto považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v ostatných výrokoch za správny a vydaný v súlade so zákonom. Vo vzťahu k výroku o úprave styku s maloletou V., čo sa týka otca, odvolací súd zdôrazňuje, že dochádza zo strany matky k mareniu tohto výkonu a ako vyplýva z rozhodnutia Mestského súdu Košice, ktorý uznesením pod sp. zn. K3-21Em/1/2023 - 147 dňa 23.8.2023 nariadil výkon rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/110/2021 zo dňa 28.6.2022 vo výrokoch V., VI., VII., VIII. a IX. Okrem uvedeného konania na Okresnom súde Košice - vidiek prebiehalo aj konanie na Mestskom súde Košice, ktorý dňa 11. augusta 2023 pod č. k. K3 - 21P/130/2022 - 114 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z 12.7.2023 na úpravu stretávania sa otca s maloletou V., ktoré uznesenie Krajský súd v Prešove sp. zn. 15CoP/59/2023 dňa 17.10.2023 potvrdil ako vecne správne a zákonné.

19. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd ďalej si dovoľuje konštatovať, že samotná úprava styku nie je obligatórnou súčasťou rozhodnutia o rozvode manželstva, o úprave styku rodiča, ktorému nie je dieťa zverené do osobnej starostlivosti súd nerozhoduje, ak rodičia výslovne nežiadajú, aby styk upravený nebol, avšak v tomto prípade uvedená otázka musela byť vyriešená už v samotnom rozsudku. Z čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že dieťa má právo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, iba že súdne rozhodnutie určí, že oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. S poukazom na ustanovenie § 25 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode v zmysle § 25 ods. 2 Zákona o rodine. Ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Priznaním práva na styk rodiča s dieťaťom sa realizuje zákonom a ústavou priznané práva rodiča na starostlivosť o dieťa s poukazom na ustanovenie § 24 ods.4 druhá veta a § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, ako aj čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

20. Právo na styk rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do starostlivosti, s dieťaťom je jeho základným právom, ktorému sa poskytuje ochrana a napriek tomu, že nie je výslovne vymedzené v Listine základných práv a slobôd, má ústavnoprávny základ. Článok 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, poskytuje rodičom a deťom ochranu, zaručuje im aj právo na vzájomný styk, ktorým je možné realizovať starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa. Dieťa, ktoré je oddelené od rodiča, má právo na pravidelné osobné kontakty s ním, ak to nie je v rozpore so záujmami dieťaťa s poukazom na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Styk rodiča s maloletým dieťaťom chápeme ako základný prostriedok, ktorým vzniká, udržuje sa a rozvíja vzťah medzi rodičom a jeho potomkom, prostriedok, ktorým medzi nimi vzniká bezprostredné a celoživotné, osobné, citové, rodinné puto, prostriedok, ktorým môže rodič pôsobiť na dieťa a uplatňovať voči nemu výchovné prostriedky, ako aj prostriedok, ktorým dieťa naopak môže od svojho rodiča získať životné skúsenosti a vzory. Bez osobného styku rodičov s dieťaťom by nebolo možné realizovať rodičovstvo v plnom rozsahu. Uvedené si dovoľil odvolací súd konštatovať s poukazom na nepriaznivé, ba priam až nevyhovujúce a zlé vzťahy rodičov medzi sebou. Z obsahu spisu, ako aj z rozsudku súdu prvej inštancie, z vyjadrení tak matky, ako aj otca, skutočností ohľadom styku otca s maloletou V. mal odvolací súd za preukázané, a preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu na uvedené právo rodiča, ktorému nebolo zverené dieťa do osobnej starostlivosti v plnom rozsahu poukázať.

21. Na základe podaného odvolania otcom maloletého dieťaťa súd preto v súlade s príslušným ustanovením § 388 CSP zmenil iba včas podaným odvolaním výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

22. V závere svojho rozhodnutia argumentuje odvolací súd ešte tým, že pri úprave styku by mala byť zachovaná proporcionalita, teda pomer materskej aj otcovskej lásky a starostlivosti a rešpektované rovnaké práva oboch rodičov pri výchove maloletého dieťaťa.

23. Odvolací súd rozhodol zároveň aj o trovách odvolacieho konania podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu odvolacieho konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere 3:0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).